

Marianne Roseboom: 35 jaar bij de KNPV

Achter het nieuws bij Gewasbescherming

Doriet Willemen

Redactie Gewasbescherming

De Nieuwsrubriek in Gewasbescherming is een van de populairste en meest gelezen rubrieken van het blad. Wat veel mensen niet weten is hoe deze rubriek samengesteld wordt en door wie. Marianne Roseboom – de Vries is de vaste kracht die al gedurende vele jaren ‘het nieuws doet’ voor Gewasbescherming. Maar ze deed nog veel meer voor de KNPV in de 35 jaar dat ze in dienst is bij de vereniging.

Van laborant tot bibliothecaresse

Het begon allemaal in 1965 toen Marianne de Vries vanuit Ulrum (Noord-West-Groningen) naar Wageningen ging om te werken als laborant bij het Laboratorium voor Erfelijkheidsleer van de toenmalige Landbouw Hogeschool. In de avonduren volgde ze een opleiding tot analist. Maar het labwerk bleek haar niet zo goed te passen: “Eigenlijk wilde ik een baan waarbij je meer interactie hebt met mensen”, blikt ze terug. “Op zoek naar iets anders kon ik terecht op de bibliotheek van de Binnenhaven. Om dit werk te doen volgde ik weer een parttime-opleiding, maar het was vooral ook in de praktijk ingewerkt worden en zelf ervaring opdoen.”

De Binnenhaven

Het werk in de Handbibliotheek van Gecombineerde Diensten op de Binnenhaven (voor de vakgroepen Fytopathologie, Entomologie, Nematologie, Virologie en IPO) beviel goed. Van 1969 tot 1992 werkte ze er met veel plezier en veel (oudere) KNPV-leden herinneren zich haar nog uit die tijd. “Het was leuk omdat je veel contact had met de studenten en onderzoekers. Wanneer iemand een boek leende, schreven we met de hand een bon. Een kopie hiervan ging in de bak, het andere exemplaar ging op de plank op de plek waar het uitgeleende boek hoorde te staan. Compleet met naam en adres van de lener. Tegenwoordig ondenkbaar natuurlijk.”

Bij het in de collectie zetten van nieuwe proefschriften wierp ze meestal ook een snelle blik op de bijbehorende stellingen. “Er zijn er twee die me altijd bijgebleven zijn”, vertelt ze. “Namelijk: *Het woord ‘bommelding’ suggereert ten onrechte een verband met heer Olivier B. Bommel* (Annemarie van Zaayen, 1972) en *Stellingen dienen slechts om te kamoufleren*

dat de idioot die promoveert, bezig is vak-idioot te worden (Peter Wirtz, 1973).”

Bij de KNPV

In 1986 startte Marianne – naast haar werk in de bibliotheek – op de administratie van de (K)NPV. “Ik kwam eerst een maand op proef en werd ingewerkt door Willy Davidse, die stopte vanwege een voorgenomen verhuizing naar het buitenland. Per 1 oktober kwam ik officieel in dienst van de KNPV. Ik mocht gebruik maken van de computer op de Binnenhaven en er was een klein hokje in het gebouw voor de verenigingsadministratie, maar meestal werkte ik gewoon vanuit huis. Alle correspondentie ging per post. Dat betekende 700 rekeningen en enveloppen met de hand uittypen en in enveloppen stoppen. Daarna de enveloppen ordenen op postcode. Ik ken nog steeds van heel Nederland de postcodes uit mijn hoofd.”

Vanaf 1992 ging ze ook aan de slag voor de redactie van Gewasbescherming. Haar werkzaamheden daar waren in het begin voornamelijk het uittikken van de kopij. Ook verzamelde ze de items voor de agenda en voor de lijst van nieuwe publicaties in de Wageningse universiteitsbibliotheek. Later kwam daar het verzamelen van nieuwsberichten bij.

De selectie van Dirk Jan

Waar voorheen het aantal nieuwsberichten beperkt bleef tot ongeveer drie per uitgave, vult de rubriek tegenwoordig soms wel de helft van het blad. Het aandeel nieuwsberichten is bijna vertienvoudigd terwijl de hoeveelheid artikelen in Gewasbescherming sterk is afgenomen. Iedere twee maanden verzamelt Marianne een flink aantal berichten door te zoeken op de internetsites van agrarische (nieuws)organisaties en autoriteiten (zie lijstje). Relevante berichten worden genoteerd en teruggezocht naar de bron. Er wordt rekening gehouden met auteursrechten/copyright en ze filtert de dubbele berichtgevingen eruit. Vervolgens plaatst ze alles in een format onder vermelding van de originele bron. Dit bestand – inclusief illustraties vaak 50 pagina's lang – gaat naar redactielid Dirk Jan van der Gaag. Aan hem de opgave om uit deze enorme hoeveelheid nieuwsberichten een selectie te maken. Volgens Marianne doet hij

Marianne Roseboom is al 35 jaar in dienst bij de KNPV en verantwoordelijk voor het verzamelen van berichten voor de nieuwsrubriek in Gewasbescherming. Ze hoopt iedereen binnenkort weer te kunnen verwelkomen op een KNPV-bijeenkomst (foto: Gewasbescherming).

dat rigoureuus (“kan ook niet anders”), waarbij hij de nieuwsberichten beoordeelt op relevantie voor het vakgebied en let op een goede afwisseling van onderwerpen. Bij de redactie binnengekomen persberichten kunnen hier nog aan toegevoegd worden en tot slot zoekt de hoofdredacteur passend beeldmateriaal bij de berichten.

Kennis van plantenziekten

Wanner iemand zoveel jaren bezig is met het verwerken, archiveren, uittypen en verzamelen van teksten, verslagen en nieuwsberichten over plantenziekten, dan kan het niet anders of je krijgt er iets van mee. Zeker als je ook nog getrouwd bent met een plantenziektekundige (Paul Roseboom – virusoverdracht van bladluizen in bieten). “Ik heb in de loop der jaren inderdaad heel wat opgestoken over dit vakgebied”, zegt Marianne. Naast kennis van is er ook interesse voor het thema gegroeid. Zo attendeert ze me op een berk in de buurttuin, die geïnfecteerd is met de berkenweerschijnzwam.

Grote veranderingen

In de afgelopen 35 jaar heeft Marianne met veel verschillende besturen en hoofdredacteurs gewerkt. Ook zijn er enkele grote veranderingen geweest, vertelt ze. “Allereerst de digitalisering van de administratie en de redactie. En natuurlijk de overdracht van de complete ledenadministratie aan Huijbers’ administratiekantoor. Grote impact had ook de komst van een betaalde hoofdredacteur (Jan-Kees Goud in 2006), die alle taken moest gaan overnemen. Omdat het verzamelen en verwerken van de nieuwsberichten toch wel veel zou zijn voor de hoofdredacteur om er ook bij te doen, werd besloten dat dit voorlopig mijn taak zou blijven. En dat is het nog steeds.”

Aan de ontvangstbalie

Voorlopig wil Marianne nog een tijd door met haar werk en zes keer per jaar het nieuws blijven verzamelen voor Gewasbescherming. Daarnaast hoopt ze dat er binnenkort ook weer fysieke KNPV-bijeenkomsten

zijn zodat ze vanachter de ontvangstbalie de deelnemers kan verwelkomen en voorzien van een badge. "Met name de oudere generatie KNPV-leden ken ik goed. En het contact met mensen blijft toch wel een heel leuk onderdeel van het werk. Ik vind het heerlijk om iedereen te verwelkomen."

Bronnen:

Annemarie van Zaayen (1972) Mushroom virus disease in the Netherlands: symptoms, etiology, electron microscopy, spread and control. <https://library.wur.nl/WebQuery/wurpubs/fulltext/197900>

Peter Wirtz (1973) Differentiation in the honeybee larva: A histological, electron-microscopical and physiological study of caste induction in *Apis mellifera mellifera* L. <https://edepot.wur.nl/193069>

Archief KNPV

Lijstje (nieuws)organisaties:

- Agriholland
- Beter bodembeheer
- Boom in business
- CLM
- Ctgb
- Groen kennisnet
- IRS
- NAKtuinbouw
- NVWA
- Nefyto
- Plantum
- Resource
- WUR / PRI

Het was een roerige periode voor de KNPV-administratie in de tijd dat Marianne Roseboom er 35 jaar geleden begon:

Uit het jaarverslag over 1984:

Een ingrijpende wijziging deed zich voor bij de administratie van de vereniging. Na een periode van bijna 20 jaar werd afscheid genomen van Mevr. M. de Bruyn-de Wilde. Dagelijks bestuur en enkele oudbestuursleden die intensieve samenwerking met haar hadden gehad, hebben op 18 december op gepaste wijze in Lunteren aan Mevr. de Bruyn en haar man van hun waardering blijk gegeven. Mevr. W.G. Davidse-de Jager nam haar plaats per ultimo december 1984 in. Zij zal bij haar taak gemak gaan ondervinden van de overbrenging van het ledenbestand van de NPV vanuit de sterk overbelaste LH-computer op de nieuwe faciliteiten van het IPO. Deze verandering vond eind 1984 plaats.

Uit het jaarverslag over 1985:

Het gebruik van de VAX-computer van het IPO maakte een efficiënt gebruik van de ledenadministratie mogelijk. Voorwaarde is wel, dat de administratrice, gemakkelijk toegang heeft tot deze computer. Door de geringe afstand tussen de administratie-kamer boven de bibliotheek van het Binnenhavencomplex en het IPO was dit steeds gegarandeerd. De ruimtenood van de LH heeft echter geleid tot waarschuwingen, dat de NPV niet veel langer op het kunnen gebruiken van genoemde ruimte mag blijven rekenen. In dat geval zal vervangende ruimte toch binnen hetzelfde gebouwencomplex gezocht moeten worden.

Uit het jaarverslag over 1986:

Bij de administratie van de vereniging vroeg mevrouw Davidse per 1 oktober ontslag. Zij werd opgevolgd door mevrouw Roseboom-de Vries, medewerkster van de bibliotheek van het fytopathologisch centrum aan de Binnenhaven. In de loop van het jaar werd verder door de beheerder van het Binnenhaven-complex aan de NPV gemeld, dat de dreigende uitzetting uit de in gebruik zijnde kamer voor in elk geval een jaar kon worden opgeschort. Sindsdien bleef het stil rond dit onderwerp.